

Opmandskendelse

i

faglig voldgift (FV2013.0166)

3F Bygningsarbejdernes Fagforening i Odense

for

murersjakket på byggepladsen: Sprotoften Nyborg

(faglig sekretær Andy Jakobsen)

mod

Dansk Byggeri

for

Hansson & Knudsen A/S

(chefkonsulent Hans Henrik Kristensen)

Voldgiftsretten

Voldgiftsretten er nedsat i medfør af Overenskomst 2012 for murer- og murerarbejdsmandsarbejde mellem Dansk Byggeri og Fagligt Fælles Forbund. 3F har som medlemmer af voldgiftsretten udpeget forhandlingssekretær Gynther Honnens og næstformand Allan Pedersen. Dansk Byggeri har udpeget konsulent Kjeld Søgaard og konsulent Ib Mechlenborg. Undertegnede landsdommer Mogens Kroman er af Arbejdsrettens formand udpeget som opmand.

Sagen har været forhandlet den 16. januar 2014 i 3F Bygningsarbejdernes Fagforening, Lumbyvej 11 A, 2. th., Odense.

Parternes påstande

Klageren har påstået, at Hansson & Knudsen A/S skal betale det manglende beløb på akkordregnskab nr. 1724, 40.000 kr.

Indklagede har påstået frifindelse, subsidiært frifindelse mod tilbagebetaling af et mindre beløb end det modregnede på 40.000 kr. i akkordregnskabet.

Sagens omstændigheder

Hansson & Knudsen A/S udførte renovering af to boligblokke på Sprotøften i Nyborg, blok 3A og 3B. Konflikten i denne sag vedrører arbejdet i blok 3B.

Det fremgår af akkordaftalen af 19. november 2012 blandt andet:

”Punkt 1: Udkradsning samt afrensning af facader og efterfølgende fugning af samme betales med 180 kr. pr. m². Udskiftning af sten betales med 25 kr. stk.”

Efter at sjakket var fremkommet med akkordforslag var der uenighed om prisen for arbejdet med at udkradse fugerne og den efterfølgende fugning samt afrensning i facaderne. Der blev derfor afholdt et mæglingssmøde den 11. december 2012. Af referatet fra dette møde fremgår blandt andet:

”Der er enighed om udkradsning af fuger, samt komplet efterfugning og oppasningen betales i alt 205,00 kr. m².”

Murersjakket afleverede akkordregnskab vedrørende blok 3A den 13. december 2012. Den blev faktureret af Hansson & Knudsen. Indklagede anfører i svarskriftet, at der i blok 3A i henhold til akkordaftalen, der er den samme akkordaftale som er gældende for fugearbejdet i blok 3B, var foretaget alt nødvendigt rengørings- og oprydningsarbejde efter fugerenoveringsarbejdet.

Murersjakket bestod ved arbejdet på blok 3B af Rene Schultz, Søren Jespersen og Allan Christensen samt murerlærling Mikkel Larsen. Murersjakket afleverede den 21. juni 2013, på deres sidste

arbejdsdag, akkordregnskab vedrørende blok 3B til Hansson & Knudsen. Den opmålte sum var 274.366,60 kr. Den 28. juni 2013 noterede Hansson & Knudsen kritik på akkordregnskabet:

”Fradrag for manglende finish/rengøring.
160 timer a 250 kr. = 40.000 kr.
Forklaring på antal af udskiftning af sten
Ny sum: 234.366, - evt. udskiftet sten”

Af referat af et mæglingssmøde den 14. august 2013 fremgår blandt andet:

”Firmaet fastholder, at slutrengøringen af vinduer, døre og fjernelse af affald, såsom mørtel og mursten er indeholdt i aftalte akkordaftale.
Desuden har firmaet undervejs under akkorden påtalt, at der udføres løbende rengøring.
...
3F fastholder, at akkordsjakkets ikke har fået en påtale for ”manglende rengøring” ved afsluttende akkord.”

Af referat af organisationsmægling den 23. september 2013 anføres blandt andet:

”Virksomhedens påstande:

Firmaet fastholder, at den manglende slutrengøring af vinduer og terrassedøre, herunder hængsler og dørfalse samt altaner og under stilladset efter dets fjernelse af mørtel- og murstensaffald er indeholdt i den aftalte akkordaftale.

Firmaet oplyste, at der havde været udleveret afdækningsmateriale.

Firmaet oplyste, at sjakkets under arbejdets gang havde fået indskærpet, at der skulle rengøres løbende.

3F ønskede følgende ført til protokol

Sjakkets oplyste, at firmaet havde sat en anden murersvend til at rense for mørtel og støv ved altandøre med kompressor/lufttryk ca. 14 dage før sjakkets akkord var afsluttet. Svendens timer indgår ikke i akkorden.

Det har aldrig været oplyst, at svenden skulle være en del af akkorden. Den pågældende svend har ingen akkordtimer, som er skrevet i skurbogen i denne akkord.

I henhold til den indgåede akkordaftale, skal op- og nedmanding aftales med akkordholderen.

Da sjakkets holder i firmaet den 21/6-13, havde de udført sålbænke på timeløn det meste af torsdag og fredag. Da sjakkets stopper den 21/6-13, bliver de ikke oplyst, at der er mangler ved deres arbejde. Kritikken kommer først senere.

Sjakket bliver ikke tilbudt at komme retur og lave det påståede manglende udførelse af oprydning/finish.

Sjakkets krav er, at de modregnede 40.000 kr. udbetales.

Sjakket er sluttelig af den opfattelse, at de har udført arbejdet som aftalt.

Dansk Byggeri ønskede følgende ført til protokol

Dansk Byggeri tager forbehold for sjakkets påstand om den ekstra svend. Den oplysning er ikke blevet frembragt mødets først under mæglingen.

Firmaet oplyste, at den pågældende svend først har udført rengøringsarbejde efter sjakkets forlader den ufuldendte akkord den 21/6-13.

Firmaet oplyste, at de i forbindelse med modtagelsen af akkordregnskabet, overfor sjakkets bemærker, at akkorden endnu ikke er afsluttet, da der fortsat henstår den nævnte rengøring.

Firmaet oplyste, at årsagen til, at der udføres sålbænke 20/6 og 21/6-13 var begrundet i, at stilladset endnu ikke var fjernet, hvorfor rengøring herunder ikke kunne forekomme.”

Det anføres i indklagedes svarskrift:

”Firmaets kritik udgør 40.000 kr., der er et skøn i forbindelse med afgivelse af kritikken baseret på sjakkets tilknytning til firmaet i yderligere en uge.

Efterfølgende har firmaet opgjort de faktiske omkostninger til 43.200 kr. ekskl. moms. Beløbet fremkommer på følgende måde:

Murer til oprydning i 112 timer af 250,00 kr. = 28.000 kr.

Tømrer til skadesudbedring og smøring af vinduer/døre i 40 timer af 380,00 kr. = 15.200 kr.”

Forklaringer

Der blev under sagen afgivet forklaringer af murersvend Rene Schultz, murersvend Søren Jespersen, murermester Tommy Hansen og projektleder Kim Petersen.

Rene Schultz har forklaret blandt andet, at der ikke var støvsuger til dem. Der var kun én støvsuger, som blev anvendt af andre til arbejde indvendig. Afdækning af døre og vinduer blev ikke af modparten udført på altansiden. Hen mod afslutningen talte de løbende med Tommy Hansen om, at der ikke var yderligere arbejde. Tommy nævnte, at de godt kunne blive en uge mere, det drejede sig kun

om muring af sålbænke under vinduer. De arbejdede på det de to sidste dage, torsdag og fredag den 20. og 21. juni 2013. De havde forinden meddelt, at de havde fået en ny arbejdsopgave, der startede i den følgende uge, mandag den 24. juni 2013. Han havde den 28. juni 2013, efter modtagelsen af kritikken af deres akkordregnskab, kontakt med murersvend Søren Romer Andersen, der ikke var en del af akkorden, for at høre, hvor meget han havde udført. Han tog samme dag billeder af vinduer, hvor Søren Romer Andersen endnu ikke havde udført arbejde. Disse vinduer var ikke alle ramt af støv.

Søren Jespersen har forklaret blandt andet, at Søren Romer Andersen ca. 14 dage før de sluttede akkordarbejdet, arbejdede på plads 3B. Han var af firmaet sat til at udføre støvsugning af altandørene.

Tommy Hansen har forklaret blandt andet, at det færdige arbejde også omfattede oprydning og rengøring. På blok 3A blev arbejdet udført, mens de gamle vinduer sad i blokken. Da arbejdet startede på blok 3B, var de nye vinduer sat i. På blok 3A gennemførte sjakket ved afslutningen et fint rengørings- og oprydningsarbejde. Firmaet leverede afdækningsmateriale til sjakket i begge blokker. Sjakket var ikke færdigt med akkorden, da de stoppede fredag den 21. juni 2013. De manglede oprydning og rengøring. Der var løbende dialog på arbejdspladsen om det. Ved modtagelsen af sjakkets akkordregnskab nævnte han, at der manglede oprydning og rengøring og foreslog sjakket at blive en uge mere i blok 3B, men det ville de ikke på grund af et nyt arbejde, de havde fået. Firmaet gennemførte derfor en skønsmæssig opgørelse vedrørende rengøring og oprydning og afleverede kritikken den 28. juni 2013. Mandag den 24. juni startede de rengøring ved hjælp af murersvend Søren Romer Andersen. De faktiske efterfølgende udgifter var mere end 40.000 kr., nemlig 43.200 kr.

Kim Petersen har forklaret blandt andet, at der skulle fjernes støv. Der var tre støvsugere på pladsen til fri benyttelse. Fra den 24. til 28. juni havde de gang i rengøring og oprydning, men det var ikke færdiggjort den 28. juni. 2013.

Procedure

Klager har gjort gældende, at sjakket har udført arbejdet som aftalt i akkordaftalen af 19. november 2012. Ca. 14 dage før akkorden var afsluttet, satte firmaet en murersvend til at rense for mørtel og støv ved altandørene med kompresser og udføre almindelig oprydning. Sjakket blev ikke oplyst om, at murersvenden skulle være en del af akkorden. Hans timer indgår heller ikke i det godkendte akkordregnskab. Sjakket var hele tiden af den opfattelse, at det arbejde, som en murersvend, der ikke var en del af akkorden, udførte, var rengøring og oprydning for firmaet, og at det blev udført på timeløn. Da sjakket var færdigt med fugearbejdet og afsluttede akkorden den 20. juni 2013, var der ingen fra firmaet, der oplyste dem om manglende rengøring. I stedet bad firmaet dem om at udføre noget timelønsarbejde, muring af sålbænke under vinduer, torsdag eftermiddag og hele fredagen. Da sjakket stoppede i firmaet var der ingen kritik af deres arbejde. Kritikken kom først den 28. juni 2013.

Indklagede har gjort gældende, at der er indgået én akkordaftale for fugerenoveringsarbejde dækkende blok 3A og 3B, og at afdækning og rengøring blev udført korrekt i forbindelse med blok 3A. Der blev ikke foretaget afdækning og eller korrekt rengøring på blok 3B. Firmaet havde indkøbt og leveret materiale til afdækning og havde leveret støvsuger til rengøring. Firmaet indskærpede ved flere lejligheder over for sjakket, at der skulle afdækkes og rengøres korrekt, men sjakket undlod bevidst dette. Ved modtagelsen af akkordregnskabet den 21. juni 2013 præciserede firmaet, at der henstod oprydning- samt vindues- og dørreparationsarbejde i akkorden. Firmaet kritiserede således allerede ved modtagelsen af regnskabet den manglende færdiggørelse af akkorden, men sjakket overhørte det bevidst. Firmaet var ved sjakkets udeblivelse mandag den 24. januar 2013 berettiget til at sætte andre til at udføre den manglende del af akkorden. Firmaet har derfor ret til at modregne et skønsmæssigt beløb i sjakkets akkordregnskab svarende til akkordens færdiggørelse. Beløbet for akkordens færdiggørelse var større end de 40.000 kr.

Opmandens begrundelse og resultat

Da der mellem de af parterne udpegede medlemmer af voldgiftsretten ikke er enighed om eller flertal for en afgørelse, træffes denne af opmanden.

Det fremgår af oplysningerne vedrørende blok 3A, at sjakkets arbejde også omfattede alt nødvendigt rengørings- og oprydningsarbejde, og at sjakket gennemførte dette på en helt tilfredsstillende måde i blok 3A. Der var ikke indgået en anden akkordaftale vedrørende blok 3B. Det må efter bevisførelsen lægges til grund, at sjakket, før de afsluttede deres arbejde fredag den 21. juni 2013 i blok 3B, var gjort opmærksom på, at der manglede rengørings- og oprydningsarbejde, men valgte at stoppe arbejdet i blok 3B og gå i gang med et nyt arbejde et andet sted. Som følge heraf finder jeg, at firmaet var berettiget til at fradrage et beløb, som anført i kritikken på akkordregnskabet for ”manglende finish/rengøring”.

Jeg finder det ikke godtgjort, at fradraget kan være 40.000 kr. Jeg lægger herved vægt på firmaets synspunkter i den sidste arbejdsuge, det af firmaet anførte den 28. juni 2013 mod sjakket i akkordregnskabet og firmaets synspunkter under mæglingsmøderne. Dette må forstås som omhandlende alene oprydning og rengøring. Endvidere, at det fremgår af firmaets senere opgørelse på 43.200 kr. jf. svarskriftet, at der som en del heraf er anført 15.200 kr. vedrørende skadesudbedring og smøring af vinduer/døre.

Som følge heraf fastsætter jeg skønsmæssigt firmaets krav på fradrag til 15.000 kr. Hansson & Knudsen A/S skal derfor til murersjakket efterbetale 25.000 kr.

T h i b e s t e m m e s :

Dansk Byggeri for Hansson & Knudsen A/S skal til 3F Bygningsarbejdernes Fagforening i Odense for murersjakket på byggepladsen Sprotoften Nyborg betale 25.000 kr.

Hver part skal bære egne omkostninger og betale halvdelen af opmandens honorar og rejseudgifter.

København, den 20. januar 2014

Mogens Kroman